

การศึกษาพฤติกรรมด้านความกตัญญูทวดเวที่ต่อบิดามารดา
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ
เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

A STUDY OF THE GRATEFUL BEHAVIORS EXPRESSED BY THE HIGH
SCHOOL STUDENTS TOWARD THEIR PARENTS IN BANBANGKAPI
SCHOOL,

BANGKAPI DISTRICT, BANGKOK PROVINCE

พระสายชล ญาณเมธี (จำปาชนย์)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาชีวิตและความตาย

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๘

การศึกษาพฤติกรรมด้านความกตัญญูทศเวทีต่อบิดามารดา ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ
เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

พระสายชล ญาณเมธี (จำปาชนย์)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาชีวิตและความตาย
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๘

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

A Study Of The Grateful Behaviors Expressed By The High
School Students Toward Their Parents In Banbangkapi School,
Bangkapi District, Bangkok Province

Phra Saichon Nanamedhi (Jampachon)

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for the Degree of
Master of Arts
(Life and Death Studies)
Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2015

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
“การศึกษาพฤติกรรมด้านความกตัญญูทศวิถีต่อบิดามารดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตาม
หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาชีวิตและความตาย

.....
(พระมหาสมบุญ วุฒิกโร, ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบบัณฑิตวิทยาลัย

..... ประธานกรรมการ

(พระมหาเพื่อน กิตติโสภณ, ดร.)

..... กรรมการ

(พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินันโท, ผศ.ดร.)

..... กรรมการ

(พระครูกล้วยานสิทธิวัฒน์, ผศ.)

..... กรรมการ

(รศ.ดร.เมธาวี อุดมธรรมานุภาพ)

..... กรรมการ

(ผศ.ดร.ประยูร สุขะใจ)

คณะกรรมการควบคุมบัณฑิตวิทยาลัย

พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินันโท, ผศ.ดร. ประธานกรรมการ

พระครูกลัยานสิทธิวัฒน์, ผศ.

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(พระสายชล ญาณเมธี)

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาพฤติกรรมด้านความกตัญญูทวดเวทต่อบิดามารดา ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ เขตบางกะปิ
กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย : พระสายชล ญาณเมธี (จำปาชนย์)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีวิตและความตาย

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินันโท, ผศ.ดร., พธ.บ. (การสอนสังคม),
พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ), M.A., Ph.D. (Psy.)

: พระครูกัลยาณสิทธิวัฒน์, ผศ., น.ธ.เอก, ป.ธ.๔, พ.ม., พธ.บ.,
M.Ed. (Guidance & Counseling)

วันที่สำเร็จการศึกษา : ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษาระดับความพฤติกรรมด้านความกตัญญูทวดเวทต่อบิดามารดาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร (๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความเชื่อและพฤติกรรมด้านความกตัญญูทวดเวทต่อบิดามารดา (๓) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางในการปลูกฝังความกตัญญูทวดเวทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ ทั้งหมด ๓๐๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูล โดยการใช้หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า นักเรียนมีความรู้และความเชื่อด้านความกตัญญูทวดเวทในพระพุทธศาสนายู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ความกตัญญูทวดเวทเป็นเครื่องหมายของคนดีเป็นคำสอนที่ถูกต้องตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา การเลื่อมใสศรัทธาเป็นหน้าที่ของบุตรและธิดาจะต้องปฏิบัติ ถ้าบุตรและธิดาไม่กตัญญูทวดเวทต่อบิดามารดาแล้วคงยากที่จะมีความกตัญญูทวดเวทต่อผู้อื่น

การแสดงความกตัญญูทวนที่ต่อบิดามารดาสามารถทำได้ในสมัยที่ท่นมีชีวิตและเสียชีวิตไปแล้วเป็นสัญลักษณ์ของคนดี แต่การปฏิบัติตนตามหลักพฤติกรรมด้านความกตัญญูทวนทวนของบุตรและธิดาจะต้องปฏิบัติต่อบิดามารดาในพระพุทศาสนา มี ๕ ประการ อยู่ในระดับปฏิบัติค่อนข้างบ่อย ซึ่งควรส่งเสริมให้มากยิ่งขึ้น เพื่อความเจริญก้าวหน้าในชีวิตของบุตรและธิดาตามหน้าที่ของลูกที่ดีตามหลักธรรมคำสอนในพระพุทศาสนา

Dissertation Title : A Study Of The Grateful Behaviors Expressed By The High School Students Toward Their Parents In Banbangkapi School, Bangkok District, Bangkok Province

Researcher : Phra Saichon Nanamedhi (Jampachon)

Degree : Master of Arts (Life and Death Studies)

Dissertation Supervisory Committee

: Phrakhrusangkharak Ekapatra Abhichando, B.A. (Teaching Social Studies), M.A. Ph.D. (Psychology)

: Phrakhrukanlayanasittiwat, M.Ed. (guidance & Counseling)

Date of Graduation : 30 March 2016

ABSTRACT

The thesis has of three objectives, namely : (1) to study the gratefulness behaviors expressed by the high school students toward their parents in Bangkok School} Bangkok District, Bangkok Province. (2) to compare the gratefulness behaviors expressed by the high school students toward their parents in Bangkok School, Bangkok District, Bangkok Province. (3) to study the recommendations of the way to cultivate the gratefulness behaviors to be possessed by the high school students toward their parents in Bangkok School Bangkok District, Bangkok Province.

This study is a survey research. The sample group is 300 high school students. The tools used in this research are the rating scale questionnaire. In the analysis of the Data carried out by finding out the frequency, the average, the standard deviation.

The result found that the students have the knowledge and belief in Buddhist principles or moral on gratefulness at satisfactory level. The gratefulness is the characteristic of good people according to Buddhas' Teaching. It is the duty of sons and daughters to take care parents. If the sons and the daughters are not grateful to their parents, it is difficult for them to be grateful to others. To perform gratefulness to the parents who are still alive and those who were dead is characteristic of good people. But, the Buddhist Principles of morality in the field of gratefulness of five numbers mentioned above are at the level of medium which should be improved, corrected and developed for the progress in the sons and daughters lives according to the good sons and good daughters duties according to the principles of teaching in Buddhism.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาของคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย พระครูสังฆรักษ์เอกภัทร อภินโนโท, ผศ.ดร. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ และพระครูกลยาณสิทธิวัฒน์, ผศ. ที่ได้กรุณาอนุเคราะห์ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาปรับปรุงแก้ไข วิทยานิพนธ์เล่มนี้จนสำเร็จด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือการวิจัย คือ รศ.ดร.เมธาวี อุดมธรรมานุภาพ, ผศ.ดร.เริงชัย หมื่นชนะ, ผศ.ดร.ประยูร สุธะใจ ผศ.สาระ มุขดี, อาจารย์วิชชดา ฐิติโชติรัตน

อนึ่ง ขอเจริญพรขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความเมตตาอนุเคราะห์อนุญาตในการเก็บข้อมูล และขอขอบคุณ ครู อาจารย์ และนักเรียนที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ พระมหาประยูร โรจนธมโม พระคมสันต์ วรญาโณ และคุณกษมณห์ เกียรติงานนท์ ที่ได้เมตตาอนุเคราะห์สนับสนุนการศึกษาให้คำแนะนำและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดี มาโดยตลอด ทั้งขอบคุณกัลยาณมิตรเพื่อนนิสิตทั้งที่เป็นบรรพชิตและคฤหัสถ์ทุกรูป/คน ที่เอื้อเฟื้อ ข้อมูลในการทำวิจัยให้กำลังใจ และให้คำแนะนำสนับสนุนด้วยดีมาโดยตลอด

คุณงามความดีหรือคุณประโยชน์หรือสาระสำคัญในความรู้ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ ฉบับนี้ขอน้อมมอบถวายบูชาคุณงามความดีเป็นพุทธานุชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และขอน้อมบูชาถวายบูชาคุณแด่ พระคุณอุปัชฌาย์อาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย และบุพการีผู้ให้กำเนิดผู้ให้ชีวิตให้ ทุกสิ่งทุกอย่าง คอยเป็นที่พึ่งและให้กำลังใจ ตลอดจนเพื่อนสหธรรมิก และผู้มีพระคุณทุกท่านที่คอยให้ความเมตตาอนุเคราะห์อุปถัมภ์ดูแลผู้วิจัยมาโดยตลอด

พระสยชล ญาณเมธี

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙